

Consultatie Herziening Warmtewet

Inspiraakreactie: Vereniging De BredeStroomversnelling

Datum: 17 augustus 2016

Contactpersoon: Jeroen Roos, secretaris Stroomversnelling-Taskforce NOM-renovaties met warmtenetten (M 06-29077367, jeroen.roos@infinitus.nl)

Belang van wijzingen in de Warmtewet voor de Stroomversnelling

De Stroomversnelling werkt aan projecten die o.a. NulOpdeMeter ('NOM') als resultaat hebben, in de huur- en de koopsector. 'NOM' staat daarbij voor neutraliteit voor fossiele energie op jaarbasis.

NOM-renovaties in de bestaande bouw hebben zich in eerste instantie vooral toegespitst op een volledig elektrische energievoorziening. Daarbij wekt een woning op jaarbasis in principe net zoveel energie op als een doorsnee huishouden gebruikt, met name dankzij een sterke verbetering van de isolatie, een elektrische warmtepomp en veel zonnepanelen. Aangezien het bij hoogbouw niet mogelijk is om (alleen) met zonnepanelen in de energiebehoefte te voorzien, kan met name in dat segment een combinatie van voldoende na-isolatie met een warmtenet een oplossing zijn. Daarbij wordt niet echt 'NOM' bereikt omdat er warmte van buiten het gebouw wordt geleverd. Door een aangepast tariefsysteem voor de warmte is, zeker voor huurders, wel 'NOR' mogelijk:

NulOpdeRekening. Belangrijke randvoorwaarden hierbij zijn dat het warmtenet duurzame warmte levert en dat de totale woonlasten voor de bewoners niet toenemen. De Stroomversnelling ziet kansen voor NOM/NOR-woningen op warmtenetten met duurzame warmte. Dit geldt ook voor woning(hoog)bouw die op dit moment niet is aangesloten op een warmtenet, maar wel bij een warmtenet in de buurt ligt of waar een warmtenet kan worden gerealiseerd.

De Stroomversnelling onderzoekt sinds eind 2015 in samenwerking met verhuurders, woningeigenaren/VvE's, warmtebedrijven en overheden of het mogelijk is om NOM/NOR-renovaties uit te voeren met een aansluiting op een warmtenet. Bestaande gebouwen met een renovatieopgave worden doorgerekend op techniek, kosten en duurzaamheid. Het gaat om gebouwen van verschillende typen, met verschillende eigenaren en met verschillende warmtebedrijven. om zo robuust mogelijke conclusies te kunnen trekken. Dat levert aanbevelingen op voor toekomstige NOM-renovatieprojecten waarbij warmtenetten een rol (kunnen) spelen.

De huidige Warmtewet maakt het nog niet mogelijk om voor NOM met een warmtenet een vergelijkbaar aanbod te kunnen doen als met een oplossing op basis van elektriciteit.

Overzicht reactiepunten:

1. Mogelijkheid voor leveranciers en afnemers om in onderling overleg andere tariefstelling te kiezen (Artikel 5a, [1])
2. Ruimte voor experimenten (Artikel 1b, [1])
3. Rapportageverplichting duurzaamheid (Artikel 12a, [1])

Ad 1 Mogelijkheid voor leveranciers en afnemers om in onderling overleg andere tariefstelling te kiezen

- De Stroomversnelling wil benadrukken dat de mogelijkheid voor een alternatieve tariefstelling een cruciale factor is voor het realiseren van NOM-renovaties in combinatie met een warmtenet. Aardgas als referentie is voor duurzame oplossingen zoals NOM geen logische

referentie. Bij NOM wordt immers (op jaarbasis) geen gebruik meer gemaakt van aardgas. Verder kenmerken duurzame oplossingen zich in het algemeen door een hoge investering aan het begin en lage, vaste lasten tijdens de exploitatie.

- Binnen de casussen die de Stroomversnelling momenteel uitwerkt in het kader van de ‘Taskforce NOM-renovaties met warmtenetten’, wordt veel gewerkt met (vooralsnog: denkbeeldige) tariefmodellen met zg. warmtebundels die ineens en voor een langere periode (minstens 25 jaar) worden afgekocht. Zo’n warmtebundel vormt een standaardbudget voor een huishouden voor ruimteverwarming en warm tapwater. Bij een hoger verbruik dan de binden betaalt men bij, bij een lager verbruik krijgt men geld terug (vergelijkbaar met zonnepanelen waarvan de hoeveelheid is afgestemd op een standaardjaarverbruik van elektriciteit). De Stroomversnelling vraagt zich af of de set van 3 tariefmodellen zoals aangegeven in 4.6 van [2] limitatief van aard is of dat het mogelijk is om (o.a.) de ‘warmtebundel’ (waarin zowel vaste als variabele kosten voor een aantal jaren worden afgekocht) als tariefsoort hieraan toe te voegen.
- Het zou daarom zeker mogelijk moeten zijn om binnen een hetzelfde warmtenet voor verschillende afnemers verschillende tarieven te hanteren. Daarbij is nog wel de vraag of een tariefdifferentiatie bij NOM-renovaties zullen vallen onder het in [2], 4.6 gehanteerde begrip gerechtvaardigd onderscheid. Er is aangegeven dat een nadere “explicitering van gevallen waar in ieder geval sprake is van een gerechtvaardigd onderscheid niet noodzakelijk is omdat de huidige formulering van artikel 2, vierde lid, al meer ruimte biedt om een objectief onderscheid te maken dan uitsluitend de gevallen die door de ACM benoemd zijn.”. De Stroomversnelling begrijpt dat het non-discriminatiebeginsel van belang is om excessen te kunnen bestrijden. Ze zou echter graag zien dat begrip ‘(objectief) gerechtvaardigd onderscheid’ verder wordt omschreven. Recente discussies met de ACM hebben immers uitgewezen dat de toezichthouder geneigd is om zich strikt aan de wettekst te houden en geen voorstander is van een toetsing vooraf (vooral achteraf wil toetsen op basis van ingediende klachten). Deze werkwijze maakt het lastig om NOM-projecten in te richten op basis van gedifferentieerde tarieven. Er bestaat immers een risico dat de warmteleverancier achteraf wordt teruggefloten op grond van een eventueel niet-gerechtvaardigd onderscheid. Dat is niet in het belang van de warmteleverancier maar ook niet in het belang van de betreffende huishoudens.
- De Stroomversnelling onderschrijft dat de warmte-afnemer “vrijwillig en op basis van volledige transparantie” voor een andere tariefsoort kiest. De vraag hierbij is nog wel hoe dit uitwerkt wanneer het om collectieve installaties gaat waarvoor een woningcorporatie warmte inkoop. Door de opheffen van de 100 kW-grens gaan deze situaties in de toekomst ook onder de Warmtewet vallen. Belangrijk is om te goed regelen of de huurders die zijn aangesloten op die installatie wel of niet akkoord moeten geven voor een afwijking van de standaardtarieven. Als dat akkoord nodig is, welk deel van de huurders moet dan akkoord zijn? Hoe verhoudt zich dit tot de huurwetgeving?

Ad 2 Ruimte voor experimenten

De Stroomversnelling juicht de mogelijkheid van experimenten van harte toe. Dit geeft flexibiliteit in de regelgeving die belangrijk kan blijken te zijn voor de energietransitie.

Ad 3 Rapportageverplichting duurzaamheid

- De Stroomversnelling wil het belang onderstrepen van transparantie in de duurzaamheid van de geleverde warmte. Een 'warmte-etiket', vergelijkbaar met het bestaande stroometiket, ligt zeer voor de hand. Een logische koppeling kan worden gemaakt met de kwaliteitsverklaring die door gemeenten in het kader van de EMG wordt afgegeven voor het Equivalent Opwekkingsrendement (EOR) van warmtenetten.
- In lijn met een 'warmte-etiket' ligt de door de Stroomversnelling sterk gewenste mogelijkheid om garanties van oorsprong in te voeren op alle warmtenetten waarop meerdere warmtebronnen actief zijn. Garanties van oorsprong maken het mogelijk om warmte met verschillende soorten duurzaamheid te definiëren en te leveren. Voor NOM-renovatieprojecten zou dan (een deel van de) duurzame warmte kunnen worden gealloceerd die in dat specifieke warmtenet beschikbaar is. De begrippenlijst in [1] bevat de bepaling 'garantie van oorsprong'; in het voorstel van wet komt dit begrip echter niet meer terug. Het is de Stroomversnelling op basis van de beschikbaar gestelde documenten niet duidelijk op welke wijze dit begrip zal gaan terugkomen in de wettekst.
- De Stroomversnelling pleit ervoor om naast de CO₂-uitstoot (zoals aangegeven in[3]) voor de warmte (per eenheid geleverde GJ op afnemersniveau, dus incl. warmteverliezen in het warmtenet) in elk geval ook de jaargemiddelde brandstofmix en de jaargemiddelde emissies van NO_x, SO₂ en deeltjes (PM10) te laten rapporteren.

Aangehaalde consultatiedocumenten:

- [1] Wet van .. houdende wijziging van de Warmtewet (wijzingen naar aanleiding van de evaluatie van de Warmtewet)
- [2] Wetsvoorstel Herziening Warmtewet – Memorie van Toelichting
- [3] Toelichting aanpassing Warmtebesluit en Warmteregeling